

Kommunedelplan barnehage- og skolekapasitet 2026-2037

Vedlegg: **Høringsinnspill – oppsummering og kommunedirektørens vurdering**

Utkast til Kommunedelplan barnehage- og skolekapasitet 2026-2037 ble vedtatt lagt ut på offentlig ettersyn i formannskapsmøte 30.10.2025, sak 120/25. Kunngjøringen ble lagt ut på Sarpsborg kommunes nettside 31.10.2025, publisert i avisen 06.11.2025 og høringsbrev ble utsendt 31.10.2025. Fristen for å komme med høringsinnspill var 15.12.2025.

Ved utløp av høringsperioden er det mottatt totalt 140 høringsinnspill. 18 høringsinnspill er fra de kommunale barnehagenes eller skolenes samarbeidsutvalg og FAU, 17 høringsinnspill er fra de ansattes organisasjoner, 31 høringsinnspill er fra private og ideelle organisasjoner. 74 høringsinnspill er fra privatpersoner.

Kommunedirektøren har i dette dokumentet oppsummert og vurdert innkomne høringsinnspill. Dette dokumentet er også svar på innsendte innspill og spørsmål, det vil ikke sendes ut egne brev til den enkelte avsender.

Oppsummeringen er en framstilling av hovedpunkter i høringsinnspill til de 17 tiltakene som fremkommer i høringsutkast til Kommunedelplan barnehage- og skolekapasitet 2026-2037.

Oppsummeringen gir en oversikt over hvem som har gitt høringsinnspill, og en samlet framstilling av hovedsynspunkter i høringsinnspillene.

For å få et fullstendig bilde av høringsinstansenes meninger om det enkelte tiltaksforslag og kommunedelplanen som helhet, må høringsinnspillene leses i sin helhet for innsikt i meninger og argumentasjon fra hver enkelt høringsinstans.

Høringsinnspillene følger saken.

Kommunedirektørens vurdering tar utgangspunkt i høringsinnspillene i sin helhet, ikke kun de hovedpunkter som er gjengitt i denne oppsummeringen.

Tiltak barnehagekapasitet og barnehagestruktur

Tiltak	
B-1	Etablere en utegruppe/naturgruppe med 14 barn over 3 år på Fosbyløkka barnehage
	Høringsinnspill – oppsummering Høringsinnspill fra samarbeidsutvalget ved Fosbyløkka barnehage og Utdanningsforbundet og Fagforbundet i Raet barnehager. Høringsinnspillene er positive til tiltaket samtidig som de gir innspill på rammer og forutsetninger - bygningsmessig og bemanningsmessig, som bør ligge til grunn ved etablering av en utegruppe i tilknytning til Fosbyløkka barnehage; - En utegruppe må ha en egen base i barnehagen inkludert garderobe og toalett og egnede tursteder i skogen, der det er gapahuk e.l. Utvidelse av kapasiteten vil også kreve ombygging og oppgradering av personalfasiliteter som garderober, toaletter og arbeidsrom.

	- Utegruppen bør ha 16 barn over 3 år og en bemanning på 3 årsverk (1 pedagog + 2 fagarbeidere). Kommunedirektørens vurdering Kommunedirektøren vurderer at tiltaket krever tilrettelegging av garderobe- og sanitærfasiliteter for utegruppe i barnehagen samt egnede tursteder i skogen, med gapahuk eller lignende. Bod til lagring av utstyr må også inngå i tiltaket. Med bakgrunn i høringsinnspillene anbefaler kommunedirektøren at tiltaket endres til: Etablere en utegruppe/naturgruppe på Fosbyløkka barnehage. Det innebærer at antall plasser i gruppa blir vurdert nærmere ved planlegging og gjennomføring av tiltaket. Investeringsutgifter og økte driftsutgifter innarbeides i HP 2027-2030.
B-2	Øke kapasitetsutnyttelsen ved Hafslundsøy barnehage Høringsinnspill – oppsummering Høringsinnspill fra Samarbeidsutvalget ved Hafslundsøy barnehage og Utdanningsforbundet og Fagforbundet i Raet barnehager. Begge høringsinnspill beskriver at det er behov for omfattende bygningsmessige tiltak dersom barnehagen skal ta imot flere barn og viser til kunnskapsgrunnlaget fra Norconsult som støtter dette. Høringsinstansene mener at barnehagen ikke har funksjonell egnethet til å øke med 25 plasser, slik det er nevnt i høringsutkastet, i dagens lokaler. Det fremmes i høringsinnspill et forslag om å utrede bygningsmessige tiltak i form av tilbygg dersom kapasitetsøkning skal vurderes, alternativt å etablere en uteavdeling ved et modulbygg, eller tilbygg som en egen avdeling under Hafslundsøy barnehage. Kommunedirektørens vurdering Kommunedirektøren vurderer etter høringsinnspillene at det bør legges til rette for en økning i barnegruppen gjennom bygningsmessige tilpasninger, eventuelt utvidelser. Kommunedirektøren anbefalte i høringsutkastet en økning på inntil 25 plasser. Norconsult AS mener i kunnskapsgrunnlaget at funksjonelt leke- og oppholdsarealet (LOA) er 430 m². Dette tilsvarer 107 plasser som er det antall plasser barnehagen tilbyr i dag. Godkjent leke- og oppholdsareal (LOA) i barnehagen er 628 m². Med bakgrunn i høringsinnspillene anbefaler kommunedirektøren at tiltaket endres til: Øke kapasiteten ved Hafslundsøy barnehage. Dette åpner for at utvidelse kan skje både ved å utnytte eksisterende lokaler bedre, eller ved utbygging, eventuelt en kombinasjon. Investeringsutgifter og økte driftsutgifter beregnes og innarbeides i HP 2027-2030.

B-3	Avvikle Varteig barnehage når det er etablert kompenserende og tilstrekkelig antall kommunale barnehageplasser
	Høringsinnspill – oppsummering Høringsinnspill er mottatt fra; Samarbeidsutvalget i Varteig barnehage, FAU i Varteig barnehage, Utdanningsforbundet og Fagforbundet i Raet barnehager, Sarpsborg Bondelag, Paritet Rødt samt tre privatpersoner. Høringsinnspillene argumenterer for å opprettholde dagens drift eller utvide barnehagen. Høringsinnspillene gir uttrykk for at barnehagen i Varteig er viktig for tilflytting av barnefamilier og at forslaget om nedleggelse skaper utrygghet for barnefamiliene som bor i Varteig. Det uttrykkes bekymring for langsiktige og strukturelle konsekvenser nedlegging kan få for lokalmiljø, bosetting, lokal verdiskaping og rekruttering til landbruket. FAU mener at det ikke er gjort tilstrekkelige alternativvurderinger og konsekvensvurderinger for barn, familier og Varteigsamfunnet i høringsutkastet og at det ikke er gjennomført medvirkningsprosesser med involvering av barn, foresatte eller ansatte som beskrevet i planprogrammet for de involverte før konkret høring av kommunedelplanen. Mener at det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag om hvilke konsekvenser en nedleggelse kan få for barna. De ansattes organisasjoner peker på at gjentatte nedleggingstrusler påvirker arbeidsmiljøet negativt og man etterlyser/imøteser en tydelig politisk avklaring om barnehagens fremtid. Kommunedirektørens vurdering Kommunedirektøren vurderte i høringsutkastet at det på sikt ikke vil være økonomisk bærekraftig å opprettholde driften i Varteig barnehage grunnet høye driftskostnader og lav kapasitet. I høringsinnspillene argumenteres det for at barnehagen er viktig for lokalmiljø og bosetting. Kommunedirektøren har stor forståelse for lokalmiljøets ønske om å beholde barnehage i sitt nærmiljø. Det stilles imidlertid ingen juridiske krav hva et lokalsenter skal inneholde. Planprogrammet fra 2019 slår fast at det i kommunedelplanen blant annet skal vurdere behov for barnehageplasser med utgangspunkt i prognoser. Dette peker på at arbeidet kunne ende med forslag om nedleggelser. Kommunedirektøren er innforstått med at skoler og barnehager er en grunnleggende del av lokal infrastruktur, og kan ha påvirkning på om barnefamilier velger å bosette seg og bli boende. Nedleggelse av barnehager og skoler kan påvirke et områdes attraktivitet, og det kan påvirke eiendomspriser. Kommunedirektøren har også stor forståelse for at de ansatte gjennom sine arbeidstakerorganisasjoner etterlyser avklaring fordi usikkerhet er belastende. Kommunedirektøren viser til at de ansatte i barnehagen vil bli ivaretatt som ansatte i Sarpsborg kommune.

Reguleringsplanen Brunsbykollen i Varteig er fra 2018. Nærheten til barnehage nevnes ikke i plandokumentene. Planen åpner for om lag 80 nye boliger, fordelt på 56 eneboliger og 24 leiligheter. 60 av disse er allerede utbygd. Mellom 2018 og 2024 økte grunnkretsen Varteig med 21 barn 0-15 år.

I befolkningsframskrivingene fra kommunen er planlagt boligbygging hensyntatt. Selv om det er vanskelig å vite akkurat når boligutbyggingen i de ulike reguleringsplanene og fortetningsprosjektene vil bli realisert, har kommunedirektøren gjort et estimat og fordelt boligbygging etter antatt ferdigstillelse og fremdrift. Befolkningsframskrivingene fra Norconsult ser på tidligere befolkningsutvikling, og beregner framtidige befolkningstall basert på dette. Estimeringsperioden som Norconsult har brukt er fra 2013-2022. I kommunedirektørens beregninger er estimeringsperioden 2015-2024.

Ifølge kommunens framskrivinger vil Varteig ha en relativt stabil barnebefolkning 1-5 år fram mot 2040 med mellom 140 og 150 barn. Aldersgruppen 6-12 er også relativt stabil med mellom 210 og 220 barn. For gruppen 13-15 år ligger det an til en nedgang fra 120 til mellom 90 og 100 barn fram mot 2040.

Kommunedirektørens samlede vurdering, på bakgrunn av kapasitet og økonomi er at barnehagen på sikt bør avvikles når andre barnehager i området øst for Glomma kan kompensere for plassene i Varteig barnehage. Da kommunen er ansvarlig for å tilby nok barnehageplasser ved årlig hovedopptak, er det foreløpig usikkert når tiltaket kan iverksettes.

Barnehagen fungerer godt faglig og miljømessig, men har få barn og høye driftskostnader. Søkertallene til barnehagen kan være ujevne fra år til år, noe som skaper utfordringer i organiseringen. Samtidig gir små grupper naturlig god relasjon mellom barn på tvers av alder, noe som trekkes fram som positivt for miljøet.

Barnehagen er sårbar ved fravær i personalgruppen. Med få ansatte fordelt på to avdelinger er det viktig å beholde ressurser for å sikre stabil drift. Dette var bakgrunnen for at barnehagen fikk økt grunnbemanning med 0,5 årsverk over bemanningsnormen sommeren 2025.

Varteig barnehage driftes i dag med høyere norm per barn enn øvrige kommunale barnehager. Ved å overføre plassene fra Varteig barnehage til annen kommunal barnehage vil netto innsparing på driftsutgifter utgjøre 1,1 mill. kr pr år. I tillegg kommer redusert tilskudd til private barnehager årlig på 3,2 mill. kr fra to år etter nedleggelse.

Tidspunkt for avvikling av Varteig barnehage vil være avhengig av barnehagedekning, tilbud og etterspørsel. Det vil bli lagt til rette for å sikre en trygg overgang for både barn, foreldre og ansatte når avvikling gjennomføres.

Medvirkning er ivaretatt gjennom offentlig høringsprosess, høsten 2025.

Barn skal høres etter alder og modenhet. Kommunedirektøren vurderer at barn i barnehagen ikke vil være modne nok til å forstå konsekvensene av en nedleggelse av barnehagen.

I befolkningsframskrivingene fra kommunen er planlagt boligbygging hensyntatt.

	Kommunedirektøren anbefaler at tiltaket endres til: Avvikle Varteig barnehage. Det skal da være etablert kompenserende barnehageplasser andre steder. Endringen åpner for at de kompenserende plassene kan være både kommunale og ikke-kommunale. Framdrift endres fra 2027 til 2028.
B-4	Utvide Stasjonsbyen barnehage med en avdeling.
	Høringsinnspill – oppsummering Høringsinnspill er mottatt fra Samarbeidsutvalget ved Stasjonsbyen barnehage, Utdanningsforbundet ved Stasjonsbyen barnehage, Fagforbundet ved Stasjonsbyen barnehage samt Sameiet Grimstادتunet. Høringsinnspillene er positive til utvidelse av Stasjonsbyen barnehage og gir samtidig innspill på fysiske forhold ved dagens barnehagebygg som bør utbedres for å sikre en helhetlig, trygg, pedagogisk og driftsmessig forsvarlig barnehagedrift; - Uteområdet trenger oppgradering, blant annet bedre drenering og løsninger for sol- og værskjerming. - Det er behov for bedre garderober, mer hensiktsmessige oppbevaringsløsninger, oppgradering av varme- og ventilasjonsløsninger samt tilgang til egne møterom. Sameiet Grimstادتunet er positive til en utvidelse, men er bekymret for økt trafikk og peker på behov for trafikksikkerhetstiltak ved henting og levering, oppgradering av parkeringsforhold og adkomstveien til barnehagen. Kommunedirektørens vurdering Kommunedirektøren vurderer høringsinnspillene til forslaget om å utvide Stasjonsbyen barnehage som positive og konstruktive. For å øke barnehagekapasitet i område Skjeberg/Stasjonsbyen har kommunedirektøren vurdert utvidelse av Stasjonsbyen barnehage opp mot gjenåpning av tidligere Guslundåsen barnehage og eventuelt etablering av en ny barnehage på tomten til tidligere Guslundåsen barnehage. Gjenåpning eller nybygg på Guslundåsen vil etter kommunedirektørens vurdering gi for liten effekt/kapasitet og fleksibilitet ut ifra de prinsipper som legges til grunn i kommunedelplanen. Kommunedirektøren vurderer at det ikke er aktuelt å gå videre med planer om gjenåpning/nybygg for Guslundåsen barnehage. Tomt/bygg Guslundåsen barnehage vurderes solgt. Kommunedirektøren anser at det bør igangsettes en prosess for å utvide Stasjonsbyen barnehage, og at utvidelse med én avdeling vil dekke kapasitetsbehovet i området i første del av planperioden. Utvidelse av Stasjonsbyen barnehage forutsetter bruk av nabotomt i kommunalt eie. Utvidelse av barnehagen vurderes som nødvendig for å møte behovet for barnehagekapasitet i området og samlet i Sarpsborg kommune. Videre planlegging må avklare rombehov, uteområde og trafikksikkerhetstiltak.

	Under utredning og planlegging av tiltaket må trafikk sikkerheten (inkl. trafikkmengde) langs Grimstادتunet vurderes, og mulige tiltak må følges opp videre (fartsreducerende tiltak, skilting og eventuelle fortau). Kommunedirektøren anbefaler å opprettholde tiltaket; Utvide Stasjonsbyen barnehage med en avdeling. Høringsinnspillene tas med i utredning, planlegging og gjennomføring av tiltaket. Investeringsutgifter beregnes og innarbeides i HP 2027-2030. Økte driftsutgifter innarbeides i HP 2027-2030.
B-5	Etablere ny kommunal barnehage i vest, Grålum/Bjørnstad-området med ca 100 plasser.
	Høringsinnspill – oppsummering Høringsinnspill er mottatt fra Barnehagenett Barnehagenett melder at de har flere barnehager i områdene der prognosene tilsier høy befolkningsvekst. Dette er barnehager som raskt kan øke antall barnehageplasser gjennom utvidelser. Barnehagenett mener det er bærekraftig og økonomisk gunstig å utnytte allerede etablerte barnehager for utvidelse av nye plasser. Barnehagenett har innspill til prinsippet om at «<i>Sarpsborg kommune skal opprettholde en kommunal andel på minst 30 %</i>». De påpeker at i dag er kommunens andel på 27%, det vil si at kommunen for å ha 30% må øke sin andel, ikke bare opprettholde den. Barnehagenett stiller spørsmål ved prinsippet om en andel på 30 % kommunale barnehageplasser. De viser til erfaringer fra andre kommuner der kommunal eierandel er lavere enn i Sarpsborg. Barnehagenett hevder at dette ikke utgjør noen nevneverdig forskjell i den kvalitet som leveres eller hvordan kommunen som barnehagemyndighet kan utføre sitt arbeid for å sikre god kvalitet i alle barnehager uavhengig av eierforhold. Barnehagenett påpeker at barnehagesektoren er sterkt regulert og at dagens modell for tilskudd til private barnehager gjør at kommunen har full økonomisk forutsigbarhet ved godkjenning av private barnehager. Kommunedirektørens vurdering Kommunedirektøren vurderer og begrunner i høringsutkastet at om lag 30 % av barnehagene skal være i kommunalt eie som følger: «<i>dette vil gi kommunen nødvendig styringskraft og handlingsrom til å ivareta sitt lovpålagte ansvar, samt kapasitet til å håndtere befolkningsendringer og nye behov raskt. En viss kommunal eierandel vil også gi bedre økonomisk forutsigbarhet, redusere sårbarheten ved endringer hos private aktører, og bidra til å utvikle og beholde kompetanse og profesjonsfellesskap hos kommunen som barnehageeier.</i>» Barnehagenett stiller spørsmål ved om kommunen skal bruke så mye penger på å bygge nytt i en tid der kommunen har et krevende økonomisk handlingsrom. Barnehagenett beskriver at ved å tillate at nye barnehageplasser etableres i privat regi vil kommunen få tilgang på barnehageplasser uten å binde opp egen kapital,

	uten investeringsbelastning for nybygg og uten risiko knyttet til svingninger i barnetall. Kommunedirektøren står fortsatt ved at en viss eierandel kommunale barnehager vil gi kommunen en større styringskraft og handlingsrom til å ivareta sitt lovpålagte ansvar. Om eierandelen er 27 eller 30 % er ikke avgjørende, poenget er at kommunens eierandel ikke bør bli vesentlig mindre enn den allerede er. Å overlate en større andel barnehageplasser til private aktører vil kunne gjøre kommunen sårbar for hendelser eller endringer hos private eiere. Det er kommunens ansvar å tilby barnehageplasser til alle barn med rett til barnehageplass. Kommunedirektøren vurderer at området Grålum/Bjørnstad vil være en gunstig plassering for en ny barnehage, og at kommunen selv bør eie og drifte barnehagen. I område vest er det fra før kun én kommunal barnehage (Tindlund barnehage). Kommunedirektøren har vurdert miljøperspektivet ved etablering av en ny barnehage. Samfunnsplanen slår fast at kommunen miljømessig må handle på en måte som reduserer klimagassutslipp, legger til rette for klimainnstilling, sikrer bedre arealutnyttelse, fremmer mer kollektivtransport og sørger for rent vann og god luft. I kommunedelplan for naturmangfold 2023-2031 er en av strategiene at kommunen skal gjennomføre en arealplanlegging som minimerer nedbygging og tap av naturmangfold. Å bygge på «grå arealer», altså arealer som allerede er bebyggt eller allerede har mistet sin naturverdi, bidrar til å opprettholde disse godene som naturen gir og kommer til å gi til framtidige generasjoner. Å utnytte kapasiteten i eksisterende bygningsmasse reduserer behovet for ny ressurs- og energibruk. Kommunedirektøren vurderer med bakgrunn i behovet som beskrives i høringsutkastet at det bør etableres nye barnehageplasser i område vest og at lokaliseringalternativer utredes og vurderes nærmere. Føringer i Kommunedelplan for naturmangfold legges til grunn for utredningen. Kommunedirektøren anbefaler å opprettholde tiltaket; Etablere ny kommunal barnehage i vest, Grålum/Bjørnstad-området med ca 100 plasser. Lokaliseringalternativer utredes og legges fram i bevilgningssak til politisk behandling. Investeringsutgifter og økte driftsutgifter beregnes og innarbeides i HP 2027-2030.
B-6	Avvikle Fritznerbakken barnehage når det er etablert tilsvarende og nødvendig kapasitet i kommunale barnehager Høringsinnspill – oppsummering Høringsinnspill er mottatt fra Utdanningsforbundet og Fagforbundet i Fossen barnehager. Høringsinnspillet gir uttrykk for viktigheten av at barnehagens kompetanse videreføres i en eventuell ny barnehage. Fritznerbakken barnehage beskrives i høringsinnspillet som et viktig ressursenter for familier og at den har god kompetanse innen foreldreveiledning, relasjonsarbeid, gruppedynamikk og inkludering.

	Kommunedirektørens vurdering Kommunedirektøren vurderer på bakgrunn av kunnskapsgrunnlaget at Fritznerbakken barnehage har vesentlige funksjonelle og bygningsmessige mangler innenfor areal, dagslys og universell utforming. Dette gir begrensede rammer for tilrettelegging av et godt fysisk miljø, og kan skape utfordringer for tilgjengelighet og ansattes arbeidsforhold. Rehabilitering vurderes som omfattende og kostbart. Samtidig viser kapasitetsberegningene at område sentrum har overkapasitet på barnehageplasser i forhold til bosatte barn og barnehagesøknader fra de bosatte. Videre arbeid må sikre at barnehagens kompetanse videreføres i andre tilbud, og vurdere økonomi, bygg og erstatningskapasitet før eventuell avvikling. Ved overføring av plassene til annen kommunal barnehage vil driftsutgifter delfinansiere drift av ny barnehage. Kommunedirektøren anbefaler å avvikle Fritznerbakken barnehage når det er etablert tilsvarende og nødvendig kapasitet i kommunale barnehager – økning av kapasitet i sone vest og/eller sone øst. Barnehagebygg og tomt på Fritznerbakken kan vurderes for salg. Kommunedirektøren anbefaler å opprettholde tiltaket; Avvikle Fritznerbakken barnehage når det er etablert tilsvarende og nødvendig kapasitet i kommunale barnehager.
B-7	Åpne for etablering av private barnehageplasser i område vest Høringsinnspill – oppsummering Høringsinnspill er mottatt fra Barnehagenett. Barnehagenett melder at de har flere barnehager i områdene der prognosene tilsier høy befolkningsvekst. Dette er barnehager som raskt kan øke antall barnehageplasser gjennom utvidelser. Barnehagenett mener det er bærekraftig og økonomisk gunstig å utnytte allerede etablerte barnehager for utvidelse av nye plasser. Barnehagenett påpeker at barnehagesektoren er sterkt regulert og at dagens modell for tilskudd til private barnehager gjør at kommunen har full økonomisk forutsigbarhet. Kommunedirektørens vurdering Kommunedirektøren vurderer at tiltak om å åpne for etablering av private barnehageplasser i området vest (tiltak B-7) skal ha prioritet etter at kommunen har etablert en kommunal barnehage i området (tiltak B-5). Kommunedirektøren anbefaler at det utarbeides tydelige retningslinjer for hvordan barnehageplasser også kan etableres i privat regi og at dette skal håndteres slik at kommunen fortsatt har en styring på hvor barnehageplassene etableres og hvem som tilbyr plassene. Dette kan for eksempel gjøres ved at kommunen utlyser «anbudskonkurranse» i et område med behov. Etableringen har tidligere vært preget av «førstemann til mølla», en slik tilnærming bør unngås i framtiden.

	Kommunedirektøren anbefaler å opprettholde tiltaket; Åpne for etablering av private barnehageplasser i område vest , og tilføye «ved behov, etter gjennomføring av tiltak B-5». Dette er kun en språklig presisering.
B-8	Etablere ny kommunal barnehage øst for Glomma med ca 100 plasser.
	Høringsinnspill – oppsummering Høringsinnspill er mottatt fra Barnehagenett og Tvetter IL. Barnehagenett melder at de har flere barnehager i områdene der prognosene tilsier høy befolkningsvekst. Dette er barnehager som raskt kan øke antall barnehageplasser gjennom utvidelser. Barnehagenett mener det er bærekraftig og økonomisk gunstig å utnytte allerede etablerte barnehager for utvidelse av nye plasser. Barnehagenett påpeker at barnehagesektoren er sterkt regulert og at dagens modell for tilskudd til private barnehager gjør at kommunen har full økonomisk forutsigbarhet ved godkjenning av private barnehager. Tvetter IL har gitt et høringsinnspill der de redegjør for at de har mulighet for å bidra til økt barnehagekapasitet i sone øst. Idrettsklubben har planer og ambisjoner om å utvide sitt anlegg og ønsker å styrke Tvetterområdet som et levende nærmiljø. Som en del av dette har de vurdert at det er mulig å utvide lokalene de leier ut til Tvetterhytta barnehage. Kommunedirektørens vurdering Kommunedirektøren vurderer og begrunner i høringsutkastet at om lag 30 % av barnehagene skal være i kommunal eid som følger: <i>«dette vil gi kommunen nødvendig styringskraft og handlingsrom til å ivareta sitt lovpålagte ansvar, samt kapasitet til å håndtere befolkningsendringer og nye behov raskt. En viss kommunal eierandel vil også gi bedre økonomisk forutsigbarhet, redusere sårbarheten ved endringer hos private aktører, og bidra til å utvikle og beholde kompetanse og profesjonsfellesskap hos kommunen som barnehageeier.»</i> Barnehagenett stiller spørsmål ved om kommunen skal bruke så mye penger til å bygge nytt i en tid der kommunen har et krevende økonomisk handlingsrom. Barnehagenett beskriver at ved å tillate at nye barnehageplasser etableres i privat regi vil kommunen få tilgang på barnehageplasser uten å binde opp egen kapital, uten investeringsbelastning for nybygg og uten risiko knyttet til svingninger i barnetall. Kommunedirektøren står fortsatt ved at en viss eierandel kommunale barnehager vil gi kommunen en større styringskraft og handlingsrom til å ivareta sitt lovpålagte ansvar. Om eierandelen er 27 eller 30 % er ikke avgjørende, poenget er at kommunens eierandel ikke bør bli vesentlig mindre enn den allerede er. Å overlate en større andel barnehageplasser til private aktører vil kunne gjøre kommunen sårbar for hendelser eller endringer hos private eiere. Det er kommunens ansvar å tilby barnehageplasser til alle barn med rett til barnehageplass. Kommunedirektøren vurderer at Tvetterhytta barnehage har kvaliteter som mange familier ønsker. Klubbhytta til Tvetter IL, Tvetterhytta, ligger imidlertid landlig til og har adkomst primært med bil. Gjennom Bypakke-samarbeidet i Nedre Glomma jobber

	Sarpsborg kommune mot nullvekstmålet – å stanse veksten i persontransport med bil. Kommunedirektøren mener derfor at å øke antall barnehageplasser på Tvetterhytta, og dermed bidra til at enda flere blir nødt til å bruke bil ved henting og levering, vil være i strid med denne målsetningen. I tillegg legger samfunnsplanen opp til at kommunen skal stimulere til at innbyggerne går, sykler eller reiser kollektivt til og fra daglige gjøremål. Kommunedirektøren vurderer derfor at økningen i antall barnehageplasser bør gjennomføres i et område som flest mulig kan sykle eller gå til. Kommunedirektøren har vurdert miljøperspektivet ved etablering av en ny barnehage. Samfunnsplanen slår fast at kommunen miljømessig må handle på en måte som reduserer klimagassutslipp, legger til rette for klimainnstilling, sikrer bedre arealutnyttelse, fremmer mer kollektivtransport og sørger for rent vann og god luft. I kommunedelplan for naturmangfold 2023-2031 er en av strategiene at kommunen skal gjennomføre en arealplanlegging som minimerer nedbygging og tap av naturmangfold. Å bygge på «grå arealer», altså arealer som allerede er bebyggt eller allerede har mistet sin naturverdi, bidrar til å opprettholde disse godene som naturen gir og kommer til å gi til framtidige generasjoner. Å utnytte kapasiteten i eksisterende bygningsmasse reduserer behovet for ny ressurs- og energibruk. Kommunedirektøren vurderer med bakgrunn i behovet som beskrives i høringsutkastet at det bør etableres nye barnehageplasser i område øst for Glomma, og at lokaliseringalternativer utredes og vurderes nærmere. Føringer i Kommunedelplan for naturmangfold legges til grunn for utredningen. Kommunedirektøren anbefaler å opprettholde tiltaket; Etablere ny kommunal barnehage i øst med ca 100 plasser. Lokaliseringalternativer utredes og legges fram i bevilgningssak til politisk behandling. Investeringsutgifter og økte driftsutgifter beregnes og innarbeides i HP 2027-2030.
B-9	Erstatte dagens to eksisterende bygg i Sarpsborgmarka barnehage med én større og mer funksjonell barnehage Høringsinnspill – oppsummering Høringsinnspill er mottatt fra Utdanningsforbundet, Fagforbundet og verneombud i Sarpsborgmarka barnehage. Høringsinnspill støtter forslag om å erstatte dagens to eksisterende barnehagebygg med en større og mer funksjonell barnehage. Høringsinnspillet underbygger behovet for tiltaket med beskrivelser av dagens driftsutfordringer og gir innspill på fremskyndelse av prosessen og utnyttelse av tomtearealer. Kommunedirektørens vurdering Kommunedirektøren anbefalte i høringsutkastet å erstatte dagens to eksisterende bygg i Sarpsborgmarka barnehage med én større og mer funksjonell barnehage.

	Barnehagen består i dag av to adskilte bygg. Dette gir utfordringer knyttet til samhandling og fleksibel bruk av arealer. Byggene har betydelige funksjonelle mangler og tilfredsstillende i liten grad krav til universell utforming, pedagogisk funksjonalitet, inneklima og arbeidsmiljø. Dagens bygningsmasse har ifølge kunnskapsgrunnlaget betydelige mangler innen funksjonalitet, universell utforming, innemiljø og arbeidsmiljø. Det er derfor hensiktsmessig å planlegge en samlet, ny barnehage. Kommunedirektøren vil vurdere en helhetlig og hensiktsmessig bruk av området og logistikk i tiltaket. En utredning må avklare utnyttelse av tomt, utforming, økonomi og drift i byggeperioden. Kommunedirektøren anbefaler å opprettholde tiltaket; Erstatte dagens to eksisterende bygg i Sarpsborgmarka barnehage med én større og mer funksjonell barnehage. Investeringsutgifter og eventuelt økte driftsutgifter beregnes og innarbeides i HP 2027-2030. Det legges frem en mulighetsstudie og fremmes egen sak om endelig bevilgning til politisk behandling.
--	---

Tiltak skolekapasitet og skolestruktur

Tiltak	
S-1	Avvikle driften ved Navestad barneskole og overføre elevene til Hafslund barneskole.
	Høringsinnspill – oppsummering Høringsinnspill er mottatt fra Fagforbundet ved Hafslund og Navestad barneskoler, Navestad IF, Sarpsborg Bondelag, partiet Rødt og 3 privatpersoner. Høringsinnspillene argumenterer gjennomgående for bevaring av Navestad barneskole og uttrykker bekymring for langsiktige og strukturelle konsekvenser nedlegging kan få for lokalmiljø og bosetting. Privatpersoner er bekymret for skolevei og sikkerhet og at det blir store klasser ved Hafslund barneskole. Foresatte ved Navestad viser til at nærskolen har en viktig rolle i lokalmiljøet. De bidrar til sosial tilhørighet, trygghet og identitet for familier i området. Skolenedleggelse kan føre til fraflytting av barnefamilier. Utvikling av kommunen og befolkningsvekst i øst taler for å bevare Navestad barneskole. Det stilles spørsmål ved kapasitet i Hafslund barneskole, og om uteområde har tilstrekkelig størrelse og funksjonalitet dersom man overfører Navestadelevne til Hafslund. Større klasser på Hafslund kan også medføre ulemper som mer stress hos elever, svekket undervisningskvalitet og økt risiko for utbrenthet hos lærere.

Det pekes på planlagte boligprosjekter i området med forventet befolkningsvekst. Planlagt utbygging av Navestadtunet vil bidra til økt tilflytting til Navestad og økt antall barn i skolekretsen. Det pekes på at kommunens egne befolkningsprognoser viser at barnetallet i opptaksområdet forventes å øke.

Høringsinnspill etterlyser barnets beste-vurderinger og konsekvensanalyser og peker på manglende medvirkning i forkant av nedleggingsforslag. Det etterlyses også vurdering av hvordan elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø skal ivaretas ved nedleggelse og det pekes på at skoleveien til Hafslund kan være lang og utrygg for noen elever.

Elevene ved Navestad barneskole ga ingen innspill i forbindelse med høringen. For å ivareta elevenes rett til å bli hørt i forhold som angår dem, er uttalelsen fra dem innhentet i etterkant av høringsrunden.

Elevene ved Navestad beskriver skolen sin som en liten, trygg og rolig skole der de trives godt, har gode venner og opplever god kontakt med lærerne. Uteområdet på Navestad, og særlig skogsområdet, trekkes frem som viktig og positivt, mens skolegården på Hafslund oppfattes som mindre variert og mindre trygg. De uttrykker at størrelsen på Hafslund oppleves som uoversiktlig og utrygg, særlig på grunn av mange eldre elever som noen forbinder med mer uro, støy og risiko for konflikter. I tillegg beskrives skoleveien til Hafslund som lengre og mer utrygg, blant annet på grunn av trafikkforholdene. Fordelene elevene ser med Hafslund er blant annet muligheten til å få flere venner fordi det er flere barn der, de har søsken som går der fra før og de kan få tilgang på fasiliteter som gymsal og fotballbane.

Fagforbundet ved Hafslund og Navestad ber om at Navestad barneskole ikke legges ned.

Navestad IF frykter at nedleggelse av skolen vil føre til redusert aktivitet i idrettslaget og at barnefamilier flytter fra området.

Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren anbefalte i høringsutkastet at Navestad barneskole avvikles og at elevene får ny nærscole ved Hafslund barneskole.

Kommunedirektøren har stor forståelse for lokalmiljøets ønske om å beholde Navestad barneskole i sitt nærmiljø.

Kommunedirektøren er innforstått med at skoler og barnehager er en grunnleggende del av lokal infrastruktur, og kan ha påvirkning på om barnefamilier velger å bosette seg og bli boende. Nedleggelse av barnehager og skoler kan påvirke et områdes attraktivitet, og det kan påvirke eiendomspriser.

Kommunedirektøren har forståelse for at de barna som nå går i grendeskolene og blir direkte berørt, kan oppleve endringene som svært inngripende.

Kommunedirektøren har også stor forståelse for at de ansatte gjennom sine arbeidstakerorganisasjoner etterlyser avklaring fordi usikkerhet er belastende.

Kommunedirektøren viser til at de ansatte i Sarpsborgskolen vil bli ivaretatt som ansatte i Sarpsborg kommune.

Navestad barneskole har skoleåret 2025/2026 59 elever. I kunnskapsgrunnlaget vises det til at skolen har en kapasitetsutnyttelse i læringsarealene på 66% (skoleåret 2023-2024, 53 elever). Barnetallet i plansone Navestad barneskole er ifølge befolkningsframskriving i kunnskapsgrunnlaget fra april 2024 ventet å være stabilt frem mot 2040. Kommunens egne befolkningsframskrivninger fra 2025 viser en mulig elevtallsvekst på ca 10 elever i planperioden. Skolebygget vurderes å ha kapasitet ut fra forventet elevtallsutvikling.

Skolebygget på Navestad er ifølge Kunnskapsgrunnlaget i mindre grad egnet. Dette begrunnes med at skolen mangler spesialrom og det er lite støtteareal rundt klasserommene. Videre er skoleanlegget i liten grad universelt utformet. Det er ingen heis i bygget. Mye små rom med mange dører og trange trapperom gir et lukket preg.

Kommunedirektøren vurderer at det ved videre skoledrift er behov for utbedring av lærerarbeidsplasser, og det bør også vurderes å sette inn heis for å gjøre bygget mer universelt tilrettelagt. Skolen har ikke egen gymsal eller spesialrom. Kommunedirektøren vurderer at det ikke er realistisk med en slik investering.

Kommunedirektøren vurderer at det er mulig for Hafslund barneskole å ta imot elevene fra Navestad skole uten å gjennomføre utbedringer eller kapasitetsutvidelse av skolebygget. Det kan bli behov for mindre ombygging for å ta imot flere ansatte.

Ved nedleggelse av Navestad skole, flytting til Hafslund skole og tilhørende endring av skolevei, bør det gjøres en vurdering av trafikksikkerheten langs skoleveien. Mulige tiltak bør følges opp videre. Planen gjør ingen konkret evaluering av skoleveier for planlagt overførte elever, men opplæringsloven har regler som sikrer elever med lang eller farlig skolevei rett til skoleskyss. Rett til skoleskyss vil man kunne få etter søknad om dette dersom man fyller vilkårene i opplæringsloven.

Retten til trygg skolevei fra Navestad til Hafslund vil sannsynligvis gi noe økte skysskostnader. Skoleskyssen ved å flytte elever fra Navestad barneskole til Hafslund barneskole er beregnet å utgjøre om lag 100 000 kroner per år. Dette er nå inkludert i de nye beregningene. Ved eventuell endring til «farlig skolevei» til Hafslund barneskole, vil kostnader til skoleskyss øke med 100 -150 000 kroner og besparelsen ved Navestad justeres ned tilsvarende.

Ifølge kommunens egne prognoser, er barnetallet i Navestad-kretsen svakt økende fram mot 2040. På Navestad er det fire vedtatte reguleringsplaner som enda ikke er realisert. Totalt åpner disse for bygging av i underkant av 400 boliger. Avhengig av når disse eventuelt ferdigstilles, vil befolkningen på Navestad øke. Totalt for både Navestad og Hafslund skolekrets, er det planlagt utbygging for i underkant av 700 boliger. I kommunens framskrivninger er disse utbyggingene hensyntatt, men skrevet ned noe i perioden fram mot 2040.

Kommunedirektørens samlede vurdering, på bakgrunn av skolekapasitet, økonomi og robusthet i fagmiljøer at Navestad barneskole avvikes.

	Kommunedirektøren anbefaler at etterbruk etter avvikling legges frem som egen utredning og sak til politisk behandling. Saken må utrede og omhandle alternativt bruk til oppveksttjenester som kommunal barnehage, eller alternativ opplæringsarena. Eventuelt annet bruk i kommunal regi, lokaler til bruk for frivillighet og nærmiljø eller salg. Kommunedirektøren anbefaler å opprettholde tiltaket; Avvikle driften ved Navestad barneskole og overføre elevene til Hafslund barneskole.
S-2	Avvikle driften ved Jelsnes barneskole og overføre elevene til Grålum barneskole.
	Høringsinnspill – oppsummering Det er mottatt totalt 31 høringsinnspill på tiltaket, herav 17 fra privatpersoner. Øvrige høringsinnspill kommer fra; Samarbeidsutvalget ved Jelsnes barneskole, Lysglimt barnelag, Personalet ved Jelsnes barneskole, FAU ved Jelsnes barneskole, Jelsnes velforening, Dametrimmen på Jelsnes, Jelsnes KFUK KFUM speiderne, Fagtrapp Østfold, Samhold - Jelsnes misjonshus, Sarpsborg bondelag, Elevrådet ved Jelsnes barneskole, Musikkorpset Harmoni, West-Land AS og Partiet Rødt Høringsinnspillene argumenterer for bevaring av Jelsnes barneskole både på kort og lang sikt. Det vises til momenter som læringsmiljø og kapasitet, reisekostnader, økt transportbehov, utbygging og vekst, boligverdier og fraflytting, attraktivitet og kommunens omdømme som bostedskommune og landbruksinteresser. I høringsinnspillene hevdes det at nedleggelse av grendeskoler vil være et stort tap for lokalsamfunnet og for kommunen og at nedleggelse vil være i strid med kommunens overordnede mål om forebygging, kvalitet, inkludering og bærekraft – og vil ha store negative konsekvenser for elever, ansatte og lokalsamfunnet. Det argumenteres med at nedleggelse vil svekke Sarpsborgs attraktivitet som bokommune og føre til fraflytting fra området. Høringsinnspillene mener at planen ikke beskriver konsekvensene en nedleggelse av Jelsnes barneskole vil ha for sosial bærekraft, og de negative konsekvensene for nærmiljøet, et levende lokalsamfunn og attraktiviteten i boligområdet. Høringsinnspill peker på at det finnes planer for boligutbygging som vil gi økt befolkningsgrunnlag i lokalmiljøet. Mener at nedleggelse av skolen vil redusere rekruttering til lokale lag og foreninger. Peker på at forslag om mulig nedleggelse av skolen skaper stor usikkerhet i bygda blant familier og barna. Mener at forslaget mangler faglig, sosial og kapasitetsmessig begrunnelse. Elevrådet ved Jelsnes barneskole uttrykker sin mening om hva de mister hvis skolen legges ned gjennom å vise til FNs Barnekonvensjon; om barnets beste – å bli hørt. Elevene uttaler at Jelsnes barneskole gir dem et trygt og inkluderende sted å lære og være sammen, der alle kjenner hverandre og blir sett. De opplever at den lille skolestørrelsen gir bedre læring, mer ro og rask hjelp, og at det sosiale fellesskapet på tvers av trinn betyr mye for trivselen. De beskriver også uteområdet som unikt og viktig for både lek og læring. En nedleggelse vil etter deres mening svekke både hverdagen, vennskapene og nærmiljøet, og gjøre dem mer avhengige av buss.

Høringsinnspill argumenterer med pedagogiske og faglige argumenter som; at elever fanges opp tidlig pga nære elev- og lærerrelasjoner og elever med ulike utfordringer opplever mestring i fellesskapet og at fådelt struktur gir fleksibilitet.

Nedleggelse av skolen vil gi økt skyssbehov med kostnader og lengre reisevei.

Høringsinnspillene peker på at skolenedleggelse vil føre til redusert markedsverdi på boliger i området og redusere boområdets attraktivitet.

Samarbeidsutvalget ved Jelsnes barneskole viser til at skolen er en bærebjelke i lokalsamfunnet og at skolene har et stabilt og kompetent personale

Ansatte ved Jelsnes barneskole fremhever at skolen leverer høy kvalitet/stabilitet i personalet/sterkt læringsmiljø for elevene/fådelt struktur gir effektiv ressursbruk
Konsekvensene av å legge ned Jelsnes skole er dårlig utredet i høringsdokumentet.

Jelsnes velforening og privatpersoner hevder at økonomiske vurderinger er gjort på et for svakt utrednings- og beslutningsgrunnlag, og at skolen er en viktig ressurs og sentralt samlingspunkt i nærmiljøet – fremmer attraktivitet og sosial bærekraft.
Det påpekes også risiko for fraflytting og manglende tilflytting av barnefamilier ved skolenedleggelse.

Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren anbefalte i høringsutkastet at Jelsnes barneskole avvikles og at elevene får ny nærscole ved Grålum barneskole.

Kommunedirektøren har stor forståelse for lokalmiljøets ønske om å beholde Jelsnes barneskole i sitt nærmiljø.

Kommunedirektøren er innforstått med at skoler og barnehager er en grunnleggende del av lokal infrastruktur, og kan ha påvirkning på om barnefamilier velger å bosette seg og bli boende. Nedleggelse av barnehager og skoler kan påvirke et områdes attraktivitet, og det kan påvirke eiendomspriser.

Kommunedirektøren har forståelse for at de barna som nå går i grendeskolene og blir direkte berørt, kan oppleve endringene som svært inngripende.

Kommunedirektøren har også stor forståelse for at de ansatte gjennom sine arbeidstakerorganisasjoner etterlyser avklaring fordi usikkerhet er belastende.
Kommunedirektøren viser til at de ansatte i Sarpsborgskolen vil bli ivaretatt som ansatte i Sarpsborg kommune.

Kommunedirektøren vurderer at det har kommet inn mange gode og konstruktive høringsinnspill. Det er også stilt mange gode spørsmål rundt forslag om avvikling av Jelsnes barneskole.

Jelsnes barneskole har skoleåret 2025/2026 51 elever. I kunnskapsgrunnlaget vises det til at skolen har en kapasitetsutnyttelse i læringsarealene på 65%.

For de fleste elevene vil det være kortest avstand til Grålum barneskole. Elevene ved Jelsnes skole går over på Grålum ungdomsskole slik det er i dag. Ved å gå på Grålum barneskole vil derfor de fleste av elevene få en skolevei de uansett vil få på et senere tidspunkt. For noen av elevene vil Kurland barneskole være den naturlige

	skolen ved nedleggelse av Jelsnes barneskole. Både Grålum og Kurland barneskole har kapasitet til å ta imot elevene ved Jelsnes barneskole. Skoleskyssen ved å flytte elever fra Jelsnes barneskole til Grålum barneskole er beregnet å nettoøkningen vil utgjøre på om lag 700 000 kroner per år. Dette er nå inkludert i de nye beregningene. Kommunens befolkningsframskriving, som også inkluderer planlagt boligutbygging (kjente reguleringsplaner), viser til et stabilt elevtall på Jelsnes mellom 45 og 55 i perioden fram mot 2040. Arealplanen åpner for noe boligbygging i Jelsnes. En eventuell nedleggelse av Jelsnes skole, vil ikke være et hinder for boligutvikling i området, men det kan påvirke eventuelle utbyggere. Hovdenveien boligfelt er hensyntatt i kommunens framskrivinger av barnetallet i Jelsnes. Kommunedirektørens samlede vurdering, på bakgrunn av skolekapasitet, økonomi og robusthet i fagmiljøer at Jelsnes barneskole avvikes. Kommunedirektøren vurderer at Jelsnes skole er en skole som kan være aktuell som en alternativ opplæringsarena. Ved avvikling av skolen bør det vurderes om bygget/tomten kan brukes til andre lovpålagte, kommunale tjenester, alternativt vurderes anlegget for salg. Kommunedirektøren anbefaler at etterbruk etter avvikling legges frem som egen utredning og sak til politisk behandling. Kommunedirektøren anbefaler å opprettholde tiltaket; Avvikle driften ved Jelsnes barneskole og overføre elevene til Grålum barneskole.
S-3	Utbedre læringsarealer ved Kruseløkka ungdomsskole
	Høringsinnspill – oppsummering Høringsinnspill er mottatt fra Utdanningsforbundet ved Kruseløkka ungdomsskole som gir innspill på skolens bygningsmessige behov. Kommunedirektørens vurdering Kommunedirektøren vurderer at det er nødvendig med tiltak ved skolen for å sikre fleksibilitet og tilstrekkelig kapasitet i skolebygget ut fra dagens elevtall og forventet elevtallsutvikling. Kruseløkka ungdomsskole har skoleåret 2025/2026 553 elever. I kunnskapsgrunnlaget vises det til at skolen har en kapasitetsutnyttelse i læringsarealene på 106% (basert på elevtall høst 2023 (592 elever)). Dagens elevtall (høst 2025) gir 99% utnyttelse av arealene. Kommunedirektøren anser at det bør sees på muligheten for å benytte ubenyttet areal i skolens kjeller for å øke skolens funksjonelle egnethet. Ved å benytte kjelleren kan det være mulig å skape nye arealer innenfor den bygningsmassen som skolen har. Dette vil også kunne øke skolens fleksibilitet opp mot et varierende elevtall. Kostnaden ved dette må utredes, men antas å være

	lavere enn et nybygg. Det er ikke ønskelig å utvide bygget med løsninger som reduserer elevenes uteområder. Kommunedirektøren anbefaler også at det planlegges for heis i hovedbygg og spesialromsbygg da dagens løsning med trappeheis ikke fungerer tilfredsstillende. Det er mange nivåer i bygget, noe som gjør det lite universelt egnet. Kommunedirektøren vurderer videre at skolen har behov for økte arealer til kroppsøving. Det er derfor igangsatt en utredning for å vurdere mulighetene for sambruk av Sarpsborghallen, som i dag er utleid til Østfold fylkeskommune/St.Olav videregående skole på dagtid. Sarpsborghallen kan være en god avlastning for manglende kapasitet i skolens gymsal. Investeringsutgifter og økte driftsutgifter (FDV) beregnes og innarbeides i HP 2027-2030. Høringsinnspillene tas med i utredning, planlegging og gjennomføring av tiltaket. Kommunedirektøren anbefaler å opprettholde tiltaket; Utbedre læringsarealer ved Kruseløkka ungdomsskole.
S-4	Rehabiliterer Tindlund ungdomsskole og erstatte midlertidige paviljonger ved Tindlund barneskole
	Høringsinnspill – oppsummering Høringsinnspill er mottatt fra Utdanningsforbundet ved Tindlund barneskole som fremmer synspunkter rundt bygningsmessige behov og at uteområdene ved Tindlund barneskole oppgraderes og tilrettelegges med gode løsninger for lek, fysisk aktivitet og sosialt samspill. I høringsinnspillet argumenteres det også for behov for flere plasser ved Sarpsfossen skole. Kommunedirektørens vurdering Kommunedirektøren vurderer at Tindlund ungdomsskole ikke har nødvendig egnethet og kapasitet i forhold til forventet elevtallsutvikling. Utbedringer og rehabilitering av skolen er påkrevet. Kommunedirektøren anbefaler å erstatte midlertidige paviljonger på Tindlund barneskole med permanente lokaler i skolebygget. Tiltaket ses i sammenheng med oppgradering og rehabilitering ved Tindlund ungdomsskole. Det er igangsatt en felles mulighetsstudie for å se på hele bygningsmassen ved Tindlund barneskole og Tindlund ungdomsskole. Svømmebassenget inngår i mulighetsstudiet. Oppgradering av uteområdene med tilrettelegging for varierte aktiviteter inngår i tiltaket. Ved nybygg tilrettelegges det for elever med behov for universell tilpasning. Dette skal gjøre at elever med ulike funksjonsvariasjoner skal finne trygg base og kunne velge skolegang på sin nærscole. Høringsinnspill tas med i utredning, planlegging og gjennomføring av tiltaket. Det er avsatt totalt 386 millioner kroner til tiltaket.

	Kommunedirektøren anbefaler å opprettholde tiltaket; Rehabiliter Tindlund ungdomsskole og erstatte midlertidige paviljonger ved Tindlund barneskole.
S-5	Samlokalisere Sarpsfossen skole i nytt bygg ved Sandbakken barne- og ungdomsskole
	Høringsinnspill - oppsummering Det er mottatt 10 høringsinnspill på tiltaket. Disse er fra; Elevrådet ved Sandbakken barne- og ungdomsskole, Utdanningsforbundet og Skolenes landsforbund ved Sandbakken barne- og ungdomsskole, SAFO (Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner), SAFO, Øst (Akershus og Østfold), Rådet for personer med funksjonsnedsettelse, Fagforbundet, Regnbuen og Studio, Utdanningsforbundet og Skolenes Landsforbund, Sarpsfossen skole, Utdanningsforbundet, Kurland barneskole, FAU ved Sarpsfossen skole og partiet Rødt. Elevrådet, Sandbakken barne- og ungdomsskole er negative til plasseringen ved Sandbakken barne- og ungdomsskole og begrunner dette med at skolen får redusert uteområde, trafikk/transport-utfordringer og risiko for mobbing. Utdanningsforbundet og Skolenes landsforbund ved Sandbakken barne- og ungdomsskole peker på at arealbruk, trafikkmønster, parkering, organisering, sambruk, ressursdeling og elevmiljø ved etablering ved Sandbakken barne- og ungdomsskole må utredes ytterligere. SAFO (Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner) gir innspill på at foreliggende plan ikke i tilstrekkelig grad operasjonaliserer kommunens visjon og overordnede føringer for sosial bærekraft, utjevning av forskjeller og inkluderende oppvekstmiljøer for barn og unge med funksjonsnedsettelse når det gjelder organisering av skoletilbud og forståelse av inkludering og likestilling. SAFO gir også innspill på at CRPD artikkel 24, om retten til inkluderende utdanning ikke omtales i planen. SAFO, Øst (Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner, Akershus og Østfold) anbefaler at kommunen ikke etablerer og samlokalisere Sarpsfossen skole, men at eksisterende forsterkede avdelinger og fagmiljøer styrkes, moderniseres og integreres bedre i sine skoler. SAFO Øst anbefaler flere tilrettelagte baser på nærskolene, samt ambulerende spesialpedagogiske team. Rådet for personer med funksjonsnedsettelse anbefaler en desentralisert modell med forsterkede baser ved alle nærskoler, og flere ambulerende kompetanseteam. Fagforbundet, Regnbuen og Studio gir innspill på at dagens lokaler til avdelingene Regnbuen og Studio ikke er tilpasset det arbeidet som skal utføres og den opplæringen elevene skal få. De etterspør en løsning der tilbud og fagmiljøer samles, slik at personalet kan samarbeide tettere og samtidig sikre kontinuitet for elevene. Utdanningsforbundet og Skolenes Landsforbund, Sarpsfossen skole melder at flertallet av fagforeningenes medlemmer stiller seg positive til samlokalisering og mener at dette vil gi elever og ansatte undervisningslokaler med funksjonell

egnethet tilpasset elevgruppen. Videre er det behov for å fremskynde prosessen med nye lokaler spesielt på ungdomstrinnet.

Utdanningsforbundet, Kurland barneskole er positive til tiltaket mener at et samlet fagmiljø ved en samlokalisert Sarpsfossen skole vil være det beste for de elevene som trenger et slikt tilbud, og for de ansatte som jobber der. Utdanningsforbundet ber også om at det vurderes å fremskynde utbedringene ved Kurland barneskole.

Rødt mener at den foreslåtte sentraliseringen av skoletilbud i Sarpsfossen skole ikke er faglig begrunnet. Planen mangler en helhetlig vurdering av læringsmiljø, sosial tilhørighet og konsekvenser for barnas psykososiale utvikling. En slik sentralisering framstår verken som bærekraftig eller i tråd med prinsippet om barns beste.

FAU, Sarpsfossen skole stiller seg positive til bygging av en ny Sarpsfossen skole. FAU forutsetter at tiltaket planlegges og gjennomføres i tett dialog med elever, foresatte og relevante fagmiljøer.

Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren anbefalte i høringsutkastet til Kommunedelplan at det igangsettes mulighetsstudie som ser på samlokalisering av Sarpsfossen skole i umiddelbar nærhet til Sandbakken barne- og ungdomsskole. En slik plassering vil kunne gi gode muligheter for at elevene ved Sarpsfossen både får tilrettelagte lokaler og mulighet for en naturlig inkludering med elever i en ordinær skole fra 1.-10.trinn. Kommunedirektøren vurderte at det er både kvalitetsmessige og økonomiske fordeler ved å samlokalisere Sarpsfossen skole.

Kommunedirektøren vurderer at dagens lokaler som disponeres av Sarpsfossen skole ikke er tilpasset driften. Dette gjelder i særlig grad avdeling Studio som gir tilbud til elever på ungdomstrinnet. Avdeling Regnbuen som er lokalisert ved Kurland barneskole har også store mangler når det gjelder funksjonell egnethet.

Eksisterende avdelinger har store mangler i forhold til dagens behov. Det er sett på større investeringskostnader for å opprettholde dagens struktur. Ved vurdering av et nytt bygg for hele Sarpsfossen, vil oppgradering og utvidelse av eksisterende avdelinger bli vurdert som alternativ. Når det gjelder avdeling Studio, så er eksisterende avdelinger ikke vurdert som egnet selv med oppgradering. Et nybygg for denne avdelingen er derfor helt nødvendig.

Ved utbygging eller nybygg på skolene, vil en tilrettelegging for elever med ekstra behov være en del av mulighetsstudiet.

I forbindelse med en mulighetsstudie for samlokalisering av Sarpsfossen skole, vil parkering og trafikkavvikling bli vurdert. Det vil i tillegg bli vurdert hva som må gjøres for å opprettholde et godt uteområde som fremmer aktivitet. En mulighetsstudie vil legge opp til en løsning som skal ivareta elevene og ansatte på en best mulig måte.

Sambruk av ute- og inne-arealer med Sandbakken barne- og ungdomsskole vil bli vurdert, utredet og vist i en mulighetsstudie.

I planlegging, prosjektering og gjennomføring av tiltaket vil det sikres tett brukermedvirkning gjennom elever, foresatte og relevante fagmiljøer i tråd med barnas beste.

Mange av dagens skolebygg gir lite rom for tilrettelegging for elever med ekstra arealbehov. Ved rehabilitering og utbygging av skoler vil en tilrettelegging for elever med ekstra behov, bli vurdert.

Sarpsfossen skole er i dag delt på fire lokasjoner. Avdeling Regnbuen ved Kurland barneskole og avdeling Maren Juul ved Hafslund barneskole har begge bygningsmessige og kapasitetsmessige utfordringer knyttet til funksjonalitet for elever og ansatte.

Avdelingen Studio er fordelt på to avdelinger og bygg, Hesthaugen og Vestvold. Begge avdelinger er lokalisert i bygg som tidligere var barnehager. Lokalene er gjennomgående lite tilrettelagt og egnert for brukergruppen.

Tilbudet har oversøkning i dag, og det er behov for å finne løsninger som gir elevene tilrettelagte arealer og en naturlig inkludering med elever ved andre skoler/annen skole.

Kommunedirektøren viser til underveismelding om Sarpsfossen skole som ble behandlet av bystyret høsten 2024. I underveismeldingen gjorde kommunedirektøren en faglig og økonomisk vurdering av organiseringen av Sarpsfossen skole. Bystyret gjorde vedtak om å opprettholde organiseringen Sarpsfossen skole som egen virksomhet.

Alle elever som går på Sarpsfossen skole har sakkyndig vurdering som utgangspunkt for læreplan, og skolen jobber systematisk med målområder og metoder som ikke inngår i ordinær undervisning. Elevenes læringsarealer og fellesareal må derfor ha funksjonell egnethet som ivaretar behov for læring og mestringsopplevelser.

Bakgrunnen for å samle skoletilbudet er å sikre best mulig samlet kompetanse og ressursutnyttelse. I tillegg til dette vil samlokaliseringen med en 1. -10. skole gi store muligheter til å inkludere elevene i aktiviteter på et egnet trinn på denne skolen. Noen av elevene på Sarpsfossen vil kunne samhandle i aktiviteter med elever på sitt eget trinn, men for andre kan dere være aktuelt å velge et annet trinn. På den måten vil en samlokalisering kunne bidra til å sikre CRPD artikkel 24 som sier at elevene skal få «effektive støttetiltak tilpasset den enkeltes behov, i et miljø som gir størst mulig daglig og sosial utvikling i tråd med målet om full inkludering.» I tillegg vil det kunne bidra til at elever med nedsatt funksjonsevne får «nødvendig støtte, innenfor rammen av det allmenne utdanningssystemet».

Samlokaliseringen av Sarpsfossen skole vil kunne gi gode muligheter for et samlet kompetansemiljø. Dette kan være et ledd i å sikre artikkel 24 i CRPD. Denne sier blant annet at man skal treffe «hensiktsmessige tiltak for å ansette lærere som kan tegnspråk [...] og å lære opp fagfolk og personale som arbeider på alle nivå i utdanningssystemet». Denne opplæringen skal omfatte «bevisstgjøring om funksjonshemming og bruk av hensiktsmessige alternative og supplerende

	kommunikasjonsformer» og i tillegg «undervisningsmetoder og undervisningsmateriell som er til hjelp for mennesker med nedsatt funksjonsevne». Det at kommunen samler kompetanse om dette på ett sted vil også gi gode muligheter for å opprettholde og bygge ut denne kompetansen. Kommunedirektøren vurderer at hensynet til CRPD kan ivaretas på ulike måter, også ved den organiseringen av Sarpsfossen skole som er foreslått her. Kommunedirektøren har vurdert å beholde avdelingene Regnbuen og Maren Juul der de er lokalisert i dag og etablere avdeling Studio (ungdomstrinn) i nye lokaler. En slik løsning vil imidlertid ikke gi samme faglige og økonomiske gevinst som en samlokalisering av hele Sarpsfossen skole. Samlokalisering av hele Sarpsfossen skole vil i tillegg frigjøre og gi bedre undervisningslokaler ved Kurland barneskole og Hafslund barneskole. Høringsinnspillene knyttet til barnets beste, medvirkning fra elever, foresatte og relevante fagmiljøer og i tråd med gjeldende lovverk og prinsipper om universell utforming og helsefremmende læringsarenaer tas med videre i arbeidet med utvikling og samlokalisering av Sarpsfossen skole. Kommunedirektøren anbefaler å opprettholde tiltaket; Samlokalisere Sarpsfossen skole i nytt bygg ved Sandbakken barne- og ungdomsskole.
S-6	Rehabiliterer og erstatter deler av eksisterende bygningsmasse ved Hornnes barneskole.
	Høringsinnspill – oppsummering Høringsinnspill fra FAU ved Hornnes barneskole og Utdanningsforbundet ved Hornnes og Ullerøy barneskoler, viser til vurderinger i Kunnskapsgrunnlaget fra Norconsult om bygningsmessig tilstand på Hornnes barneskole og ber om at utbedringer prioriteres tidligere i planperioden, og at Hornnes barneskole må utbedres og utvides før det kan være aktuelt å ta imot elever på 1.-4.trinn fra Ullerøy barneskole. Kommunedirektørens vurdering Kommunedirektøren vurderer at Hornnes barneskole har rehabiliteringsbehov. Kommunedirektøren anbefaler at det igangsettes en utredning med mål om å erstatte deler av eksisterende bygningsmasse. Toalettfasilitetene og paviljongene vil bli vurdert som en del av dette prosjektet. En mulighetsstudie vil starte når kommunedelplanen er vedtatt. Dersom Ullerøy barneskole blir vedtatt avviklet skal utredningen også hensynta behovet for å øke kapasiteten ved Hornnes barneskole for å kunne ta imot elevene fra Ullerøy barneskole. Det er innarbeidet 2 millioner kroner investeringsmidler i handlingsplan 2025-2028 til utredning av tiltaket.

	Kommunedirektøren anbefaler å opprettholde tiltaket; Rehabiliter og erstatte deler av eksisterende bygningsmasse ved Hornnes barneskole.
S-7	Avvikle driften ved Ullerøy barneskole og overføre elevene til Hornnes barneskole når Hornnes barneskole har utvidet kapasitet til å ta imot elevene.
	Høringsinnspill – oppsummering Det er mottatt totalt 39 høringsinnspill på tiltaket. Disse er fra 30 privatpersoner og 9 organisasjoner; Læringsverkstedet, Ullerøy barnehage, Ullerøy Normisjon, Ullerøy idrettslag, Falla og teglverkets velforening, Utdanningsforbundet, Hornnes og Ullerøy barneskoler, Ullerøy Normisjon, FAU, Ullerøy barneskole, Sarpsborg Bondelag og Partiet Rødt. Alle høringsinnspillene argumenterer mot nedleggelse av skolen og peker på at skolen er viktig for et levende lokalsamfunn. De mener at en nedleggelse av skolen vil gjøre Ullerøy til et mindre attraktivt sted for barnefamilier. Det vises i høringsinnspillene til at kommunens visjon og samfunnsplanens overordnede mål er lite forenelig med å legge ned grendeskoler og det uttrykkes bekymring for langsiktige og strukturelle konsekvenser nedlegging kan få for lokalmiljø og bosetting. Høringsinnspillene peker på at det er godt samarbeid mellom barnehagen og skolen og at dette gir trygg overgang til skolestart. Det refereres til forskning som sier at de minste barna som vokser opp på mindre skoler, opplever større trygghet, tilhørighet, mindre mobbing, mindre stress og mindre skolevegring. FAU ved Ullerøy barneskole er sterkt imot nedleggelse og argumenterer for sitt syn både med det gode læringsarbeidet som finner sted på skolen og for betydningen av skole i et levende lokalmiljø. Små klasser gir lærere bedre mulighet til å se og følge opp hvert enkelt barn, noe som gir gode læreforutsetninger. Innspill fra elevene ved Ullerøy ble overlevert til ordfører og utvalgsleder når de besøkte skolen og snakket med elevrådet den 18. desember. For elevene handler ønsket om å beholde skolen om trygghet, tilhørighet og gleden ved et lite og oversiktlig miljø der alle føler seg inkludert. Elevene på Ullerøy beskriver skolen sin som et trygt og godt sted å være, der både barn og voksne er snille og kjente. Den lille størrelsen gjør at alle blir sett, får hjelp når de trenger det og lett blir venner. De trekker fram at skolemiljøet er preget av frilek, fellesskap og aktiviteter på tvers av trinn, og at nærheten til barnehagen gir en trygg overgang for de yngste. Uteområdet, ballbingen, skogen, turmulighetene og naturen rundt betyr mye for trivselen. For elevene handler ønsket om å beholde skolen om trygghet, tilhørighet og gleden ved et lite og oversiktlig miljø der alle føler seg inkludert. Ullerøy barnehage beskriver et godt samarbeid med skolen og er bekymret for barnehagens fremtid dersom skolen legges ned. Barnehagen og skolen er viktige grunner til at barnefamilier velger å bosette seg i Ullerøy. Dersom skolen blir lagt ned slutter barnefamilier å bosette seg i Ullerøy. Enkelte høringsinnspill viser til Ullerøy som et attraktivt sted å bo, jobbe og oppleve i Sarpsborg. Det vises også til at markedsverdien på boliger påvirkes av

skolenedleggelser og at redusert tilflytting gir reduserte skatteinntekter til kommunen. Å bevare Ullerøy barneskole vil vise vilje til valgfrihet og mangfold; et attraktivt og levende lokalsamfunn med tiltrekningskraft. Kommunen skal ha plass til alle, både de som ønsker å bo sentralt og de som ønsker å bo i mindre lokalsamfunn.

Utdanningsforbundets ansatte ved Hornnes og Ullerøy skoler ønsker at Ullerøy barneskole skal bestå og at Hornnes barneskole utbedres.

Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren anbefalte i høringsutkastet at Ullerøy barneskole avvikles og at elevene får ny nærscole ved Hornnes barneskole.

Kommunedirektøren har stor forståelse for lokalmiljøets ønske om å beholde Ullerøy barneskole i sitt nærmiljø.

Kommunedirektøren er innforstått med at skoler og barnehager er en grunnleggende del av lokal infrastruktur, og kan ha påvirkning på om barnefamilier velger å bosette seg og bli boende. Nedleggelse av barnehager og skoler kan påvirke et områdes attraktivitet, og det kan påvirke eiendomspriser.

Kommunedirektøren har forståelse for at de barna som nå går i grendeskolene og blir direkte berørt, kan oppleve endringene som svært inngripende.

Kommunedirektøren har også stor forståelse for at de ansatte gjennom sine arbeidstakerorganisasjoner etterlyser avklaring fordi usikkerhet er belastende. Kommunedirektøren viser til at de ansatte i Sarpsborgskolen vil bli ivarettatt som ansatte i Sarpsborg kommune.

Kommunedirektøren vurderer at det har kommet inn mange gode og konstruktive høringsinnspill. Det er også stilt mange gode spørsmål rundt forslag om avvikling av Ullerøy barneskole.

Ullerøy barneskole har skoleåret 2025/2026 43 elever. I kunnskapsgrunnlaget vises det til at skolen har en kapasitetsutnyttelse i læringsarealene på 44%.

Kommunedirektøren vurderer at skolebygget har nødvendig egnethet og kapasitet ut fra forventet elevtallsutvikling, men at skolens elevtall er lavt, og lavere enn antall bosatte barn i aktuell aldersgruppe. Skolen har ikke egen gymsal eller spesialrom. Flere av elevene har like lang eller kortere vei til Hornnes barneskole.

Kommunedirektøren anbefaler bygningsmessige endringer og kapasitetsutvidelse ved Hornnes barneskole. Dette er nødvendig for at også elevene ved Ullerøy skal kunne få Hornnes som sin nærscole.

Ved avvikling av skoledrift i Ullerøy vil det bli vurdert alternativ etterbruk som eventuelt alternativ opplæringsarena, eller andre kommunale tjenester. Trolig vil skolebygget også være et salgbart objekt for kommunen, da det ligger i et attraktivt område.

Skoleskyssen ved å flytte elever til Hornnes barneskole er beregnet å øke med om lag 400 000 kroner per år. Dette er nå inkludert i de nye beregningene.

	Kommunedirektørens samlede vurdering, på bakgrunn av skolekapasitet, økonomi og robusthet i fagmiljøer at Ullerøy barneskole avvikles. Kommunedirektøren vurderer at Ullerøy skole er en skole som kan være aktuell som en alternativ opplæringsarena. Ved avvikling av skolen bør det vurderes om bygget/tomten kan brukes til andre lovpålagte, kommunale tjenester, alternativt vurderes anlegget for salg. Kommunedirektøren anbefaler at etterbruk etter avvikling legges frem som egen utredning og sak til politisk behandling. En nedleggelse vil bidra til å sikre en økonomisk forsvarlig skolestruktur og større handlingsrom for andre lovpålagte tjenester. Ved en nedleggelse vil kommunen redusere driftsutgifter, samtidig omdisponere ressurser til de skolene elevene overføres til. Kommunedirektøren anbefaler å opprettholde tiltaket; Avvikle driften ved Ullerøy barneskole og overføre elevene til Hornnes barneskole når Hornnes barneskole har utvidet kapasitet til å ta imot elevene.
S-8	Utbedre læringsarealer ved Kurland barneskole
	Høringsinnspill – oppsummering Høringsinnspill er mottatt fra Samarbeidsutvalget ved Kurland barneskole og fra Utdanningsforbundet ved Kurland barneskole. Høringsinnspillene viser til Kunnskapsgrunnlaget hvor Norconsult AS påpeker at funksjonell egnethet ved skolen i liten grad bidrar til pedagogisk hensiktsmessig skoledrift. Høringsinstansene ber om at utbedringer av funksjonell egnethet og bygningsmessig tilstand ved skolen fremskyndes, og prioriteres tidligere i planperioden. Kommunedirektørens vurdering Kommunedirektøren vurderte i høringsutkastet at skolebygget har nødvendig egnethet og kapasitet ut fra forventet elevtallsutvikling, men at midlertidige paviljonger bør erstattes med faste lokaler i skolebygget. Videre anbefalte kommunedirektøren at avdeling Regnbuen flyttes ved samlokalisering av Sarpsfossen skole i nytt bygg ved Sandbakken barne- og ungdomsskole. Dagens lokaler til avdeling Regnbuen kan tilpasses skolens behov. Dette vil øke skolens egnethet og fleksibilitet og delvis erstatte lokaler i paviljonger. Tiltaket forutsetter samlokalisering av Sarpsfossen skole. Dersom Sarpsfossen skole ikke samlokaliseres i eget bygg vil det være behov for å utrede tiltak for både Kurland barneskole og avdeling Regnbuen. Avhengig av hva som skjer med Sarpsfossen skole avdeling Regnbuen, vil det bli gjort en ny vurdering på hvor raskt arbeidet kan gjennomføres.

	Skolens øvrige bygningsmessige behov ivaretas gjennom løpende verdibevarende vedlikehold. Kommunedirektøren anbefaler å opprettholde tiltaket; Utbedre læringsarealer ved Kurland barneskole.
Andre høringsinnspill	
	Det er mottatt 40 høringsinnspill som ikke er knyttet direkte til ett spesifikt tiltak. Dette kan være innspill som berører andre forhold rundt barnehage- og skolekapasitet i Sarpsborg. Her er det også samlet generelle høringsinnspill og høringsinnspill som tar for seg flere av tiltaksforslagene. 22 av disse høringsinnspillene er fra privatpersoner. De øvrige er fra; • Samarbeidsutvalget, Alvimhaugen barneskole • Samarbeidsutvalget, Hannestad barneskole • Samarbeidsutvalget, Lande barneskole • Samarbeidsutvalget, Sandbakken barnehage • FAU, Lande barneskole • FAU, Grålum ungdomsskole • FAU, Hafslund ungdomsskole • Utdanningsforbundet, Hannestad barneskole • Utdanningsforbundet, Hafslund ungdomsskole • Utdanningsforbundet Sarpsborg • Sarpsborg bygdeungdomslag • Ungdomsrådet • Partiet RØDT • Sarpsborg idrettsråd • Sarpsborg kultur- og musikkråd • Norsk forbund for utviklingshemmede • Sarpsborg Næringsforening • Sarpsborg Kommunale Foreldreutvalg Sarpsborg Kommunale Foreldreutvalg mener at høringsdokumentet inneholder mangler knyttet til; juridiske vurderinger, konsekvensutredninger, uteareal- og innearealanalyser, vurdering av barnets beste, samfunnsøkonomiske konsekvenser og vurderinger av reelle alternativer. Det hevdes at disse manglene svekker planens legitimitet, kvalitet og gjennomførbarhet. Sarpsborg Næringsforening mener det er viktig at barnehage- og skolekapasitet ses i sammenheng med områder for boligutvikling nå og i fremtiden. Sarpsborg kultur- og musikkråd gir innspill på at kommunedelplanen ikke viser behovene frivillig sektor har for egnede lokaler til aktivitet. Sarpsborg idrettsråd understreker betydningen av at utarbeidelse av planer ses i sammenheng med kommunens ansvar for å legge til rette for fysisk aktivitet, gode oppvekstmiljøer og bærekraftig utvikling av idrettsanlegg som en naturlig del av barn og unges oppvekst. Utdanningsforbundet Sarpsborg savner en tydelig tidslinje for prioriteringer og gjennomføring og mener at samfunnsperspektivet er lite synlig i planen. Har merknader til de ulike tiltaksforslagene.

	Sarpsborg bygdeungdomslag spiller inn at levende bygder er en forutsetning for et robust samfunn og at en videre satsing på bygdeskolene vil gi økonomiske, sosiale og demografiske ringvirkninger Norsk forbund for utviklingshemmede påpeker at det er et mål å redusere funksjonshemming gjennom å styrke individet og tilpasse omgivelsene/ læringsmiljøet slik at alle elever får likeverdig opplæring. De mener derfor at planen bør knytte kapasitetsutvikling til kommunens overordnede mål om inkludering og likestilling og bruke denne planen som en mulighet til å styrke sitt arbeid for inkluderende opplæring. Ungdomsrådet har uttalt seg om hva nedleggelse av små skoler kan bety for elevene, og hva som skal til for å lykkes i denne prosessen. Ungdomsrådet peker på at nedleggelse av små skoler kan gi bedre undervisning og et bedre skoletilbud for elevene, samtidig som lang og krevende skolevei blir en tydelig utfordring for mange elever. De mener at større skoler kan gi bedre muligheter til å lære, et sterkere fellesskap og mer effektiv ressursbruk, men uttaler at lange dager, mindre fritid og økt press i store elevmiljøer kan påvirke både trivsel og sosial tilhørighet negativt. For å lykkes med endringene er det viktig med god informasjon, trygge overganger og at skolene som skal ta imot flere elever faktisk er oppgradert og klare i tide. Besøksdager, bedre transport og et inkluderende miljø trekkes fram som viktige tiltak for å gjøre omstillingen lettere for elevene. Samarbeidsutvalget ved Lande barneskole og 21 privatpersoner etterlyser at kommunedelplanen prioriterer utbedringstiltak for både inne- og uteområder ved Lande barneskole.
	Kommunedirektørens vurdering Kommunedirektøren viser til saksutredning og planforslag hvor en barnets beste-vurdering nå er gjort, både samlet og for hvert tiltak hvor kommunedirektøren anser dette som relevant. Høringsinnspill som kommunedirektøren anser berører tiltaksforslag i kommunedelplanen er svart opp under det enkelte tiltak. Kommunedirektøren tar høringsinnspillene med i det videre arbeidet. Sarpsborg kommune har fra 2025 avsatt 4 millioner kroner årlig til utbedring av uteområdene ved skoler. Det er store mangler ved flere skoler i Sarpsborg. Det legges en langsiktig plan for utbedring ved alle skolene. Det finnes ingen lovkrav om uteareal, men anbefalinger. Uavhengig av størrelse må kommunen alltid vurdere om uteområdet helsemessig tilfredsstillende, eventuelt om kompensierende tiltak er nødvendige. Når det gjelder universell utforming er det årlig av satt 1,5 millioner kroner til utbedring av universell utforming av kommunale bygg. Skolenes øvrige bygningsmessige behov ivaretas gjennom løpende verdibevarende vedlikehold.